

**PENGETAHUAN BERKAITAN HIV/AIDS DAN
SISTEM SOKONGAN SOSIAL YANG DITERIMA
OLEH GOLONGAN BELIA TRANSGENDER
DI PULAU PINANG**

Oleh

KUMARASHWARAN A/L VADEVELU

**Tesis yang diserahkan untuk
memenuhi keperluan bagi
Ijazah Doktor Falsafah**

OGOS 2015

PENGHARGAAN

Terlebih dahulu, saya ingin menyuarakan kesyukuran kepada Tuhan kerana memberi kekuatan dari segi fizikal, mental dan kerohanian dalam membimbing saya menyiapkan tesis ini dengan jayanya. Saya ingin mengucapkan sejutaan terima kasih kepada penyelia utama saya iaitu Prof. Madya Dr. Azlinda Azman atas segala bimbingan nasihat dan tunjuk ajar dalam menjayakan penulisan tesis saya. Penghargaan kepada Kementerian Pengajian Tinggi, Malaysia selaku penaja My Brain 15 (Ph.D) dalam memberi peluang kepada saya melanjutkan pengajian ke peringkat ini. Sekalung ucapan terima kasih ingin saya rakamkan kepada kedua ibu bapa saya iaitu En. Vadevelu dan Puan Ganagambal serta abang kesayangan saya iaitu En. Vivekananda atas kasih sayang, pengorbanan dan sokongan yang tidak berbelah bahagi kepada saya selama ini. Pada masa yang sama, saya ingin mengucapkan sejutaan terima kasih kepada mereka yang terlibat sepanjang penghasilan tesis ini dan tidak dapat disebutkan nama di sini terutamanya kawan-kawan di Universiti Sains Malaysia, jasa dan budi anda tidak saya lupakan. Tidak dilupakan juga kepada Profesor Dr. Ismail Baba di atas kata-kata semangat serta sokongan yang berterusan dalam bidang akademik. Akhir sekali saya ingin mengucapkan sejutaan terima kasih kepada pihak pengurusan Universiti Sains Malaysia terutamanya para pensyarah bahagian kerja sosial yang senantiasanya memberi sokongan sosial kepada saya dalam usaha menyiapkan penulisan tesis Ph.D saya. Semoga penghasilan kajian ilmiah ini dapat memberikan sumbangan kepada pihak yang memerlukan.

SENARAI KANDUNGAN

Muka Surat

PENGHARGAAN.....	ii
SENARAI KANDUNGAN.....	iii
SENARAI JADUAL.....	viii
SENARAI RAJAH.....	xxii
SENARAI DAFTAR ISTILAH.....	xxiii
SENARAI LAMPIRAN.....	xxiv
ABSTRAK.....	xxv
ABSTRACT.....	xxvi
BAB 1 : PENGENALAN.....	1
1.1 Pendahuluan.....	1
1.2 Pernyataan Masalah.....	8
1.3 Persoalan Kajian.....	18
1.4 Objektif Kajian.....	19
1.5 Kepentingan Kajian.....	19
BAB 2 : SOROTAN KARYA.....	22
2.0 Pengenalan.....	22
2.1 Istilah Transgender.....	23
2.2 Tokoh-Tokoh Perintis Dalam Bidang Transgender.....	23
2.3 Pengetahuan tentang HIV/AIDS.....	29
2.4 Cabaran-Cabaran Ditempuhi Oleh Golongan Transgender.....	31
2.5 Keganasan Transphobia Di Peringkat Antarabangsa.....	33
2.6 Perkhidmatan Kesihatan.....	37
2.7 Perkhidmatan Klinikal.....	40

2.8	Isu Stigma dan Diskriminasi Terhadap Golongan Transgender.....	41
2.9	Diskriminasi Pekerjaan.....	47
2.10	Diskriminasi Perumahan.....	49
2.11	Diagnosis Gangguan Identiti Gender (GID)Terhadap..... Golongan Transgender	50
2.12	Isu Stigma dan Diskriminasi Pihak Penguatkuasa..... Terhadap Golongan Transgender Malaysia	53
2.13	Sistem Sokongan Sosial.....	56
	2.13.1 Sistem Sokongan Sosial Keluarga.....	57
	2.13.2 Sistem Sokongan Sosial Dalam Kalangan Kawan-Kawan Transgender.....	58
	2.13.3 Sistem Sokongan Sosial Di Sekolah.....	59
	2.13.4 Sistem Sokongan Sosial Di Sektor Kesihatan.....	61
2.14	Cabaran-Cabaran Ditempuhi Oleh Golongan Transgender/Transeksual Di Malaysia.....	62
	2.14.1 Isu Keagamaan.....	66
	2.14.2 Pengambilan Anak Angkat Oleh Golongan Mak Nyah.....	67
	2.14.3 Fatwa Tentang Mak Nyah Di Malaysia.....	67
	2.14.4 Identiti Mak Nyah Secara Perundangan.....	69
2.15	Masalah Mengakses Perkhidmatan Kesihatan Oleh Transgender Malaysia.....	74
2.16	Cabaran Transgender Malaysia Dalam Mengakses Program Kesedaran HIV/AIDS.....	76
2.17	Cabaran Transgender Malaysia Dalam Memperoleh Peluang Pekerjaan.....	81
2.18	Praktis Kerja Sosial dengan Golongan Transgender	82
2.19	Kerangka Kompetensi Kerja Sosial Sekolah.....	87
2.20	Kerangka Teoretikal.....	89
	2.20.1 Teori Sistem.....	89

2.20.2	Perspektif Ekologikal.....	92
2.20.3	Model Perkasaan atau <i>Empowerment – Based Practice Model</i>	99
2.20	Definisi Konsep.....	104
2.20.1	Identiti Gender.....	104
2.20.2	Ekspresi Gender.....	105
2.20.3	Orientasi Seksual.....	105
2.20.4	Transeksual.....	106
2.20.5	Cross-dresser.....	107
2.20.6	Peralihan Gender.....	108
2.20.7	Peralihan Gender Di Awal Kanak-Kanak.....	111
2.20.8	Peralihan Gender Remaja.....	114
2.20.9	Peralihan Gender Belia.....	116
2.21	Kerangka Konseptual Kajian.....	118
BAB 3: METODOLOGI.....		121
3.0	Pengenalan.....	121
3.1	Persampelan.....	121
3.2	Lokasi kajian.....	125
3.3	Jenis Penyelidikan.....	126
3.4	Instrumen Kajian.....	128
3.5	Panduan Temu Bual Kajian.....	134
3.6	Penganalisan Data.....	137
3.7	Etika Penyelidikan.....	139
3.8	Kajian Rintis.....	140

BAB 4: HASIL PENYELIDIKAN.....	143
4.1 Tema Hasil Penyelidikan.....	143
4.2 Latar Belakang Responden Transgender.....	144
4.3 Tema-Tema Hasil Penyelidikan.....	171
4.4 Bahagian A: Identiti Gender Responden (Tema 1: Identiti Gender).....	171
4.5 Bahagian B: Pengetahuan HIV/AIDS (Tema 2: Tahap kesedaran dan pengetahuan HIV/AIDS Responden).....	179
4.6 Bahagian C: Status Kesihatan Responden (Tema 3: Corak Tingkah laku Berisiko Tinggi Penularan HIV Secara Seksual.....	182
4.7 Bahagian D: Penggunaan Dadah (Tema 4: Corak Tingkah laku Berisiko Tinggi Penularan HIV Secara) Penggunaan Dadah.....	194
4.8 Bahagian E: Sistem Sokongan Sosial Mikro Responden (Tema 5: Sistem Sokongan Sosial Mikro).....	197
4.9 Bahagian F: Sistem Sokongan Sosial Mezzo (Tema 6: Sistem Sokongan Sosial Mezzo).....	218
4.10 Bahagian G: Sistem Sokongan Sosial Makro Responden (Tema 7: Sistem Sokongan Sosial Makro).....	265
4.11 Bahagian H: Cadangan Responden Terhadap Keadilan Sosial Komuniti Transgender (Tema 8: Mencadangkan Intervensi Dan Perkhidmatan Kerja Sosial).....	288
BAB 5: PERBINCANGAN.....	324
5.1 Identiti Gender Responden.....	324
5.2 Objektif Penyelidikan 1 (Meneroka tahap pengetahuan HIV/AIDS dalam kalangan Responden).....	335
5.3 Objektif Penyelidikan Ke-2 (Meneroka Tingkah Laku Seksual Yang Tidak Selamat Yang Diamalkan Oleh Responden).....	337
5.4 Objektif Penyelidikan Ke-3 (Menganalisis corak sokongan sosial yang diterima dalam sistem sokongan sosial (mikro, messo, makro) dalam kalangan transgender).....	349

5.5	Objektif Penyelidikan Ke-4 (Memahami Cabaran-Cabaran Yang Wujud Dalam Sistem Sokongan Sosial Responden Dalam Mengakses Perkhidmatan Kesihatan).....	430
5.6.1	Implikasi Terhadap Sistem Kekeluargaan.....	436
5.6.2	Implikasi Terhadap Sistem Pendidikan.....	438
5.6.3	Implikasi Terhadap Sistem Perundangan.....	442
5.6.4	Implikasi Terhadap Kemajuan Keagamaan.....	446
5.6.5	Implikasi Terhadap Program Outreach Transgender.....	449
5.6.6	Implikasi Ke Atas Perkhidmatan Kesihatan.....	451
5.6.7	Implikasi Terhadap Dasar Sosial Negara.....	452
5.6.8	Implikasi Terhadap Praktis Kerja Sosial.....	455
5.6.9	Implikasi Terhadap Pendidikan Kerja Sosial.....	461
5.7	Objektif Penyelidikan Ke-5 (Mencadangkan Intervensi Dan Perkhidmatan Kerja Sosial Yang Relevan Kepada Golongan Transgender Supaya Mereka Dapat Meningkatkan Kefungsian Sosial Apabila Berhadapan Dengan Isu-Isu HIV/AIDS.....)	463
5.8	Limitasi Kajian.....	490
5.9	Kesimpulan.....	492
	Rujukan.....	495
	Lampiran.....	533

SENARAI JADUAL

		Muka Surat
1	Jenis pendakwaan ke atas golongan transgender mengikut mahkamah syariah mengikut setiap negeri di malaysia	71
2	Peratus kes HIV baru akibat dari faktor yang berisiko	75
3	Penyakit berjangkit utama dilaporkan di Pulau Pinang 2007-2010	76
4	Pecahan pesakit HIV mengikut umur di Pulau Pinang dari tahun 2008 hingga 2010	78
5	Latar belakang responden penyelidikan	168
6	Petikan maklum balas rerhubung responden mempunyai naluri identiti gendar sebagai seorang wanita	171
7	Petikan maklum balas berhubung peringkat lingkungan umur responden mengenalpasti naluri gender	172
8	Petikan maklum balas berhubung jenis orientasi seksual responden	173
9	Petikan temu bual berhubung lingkungan tempoh masa responden mula berpakaian wanita	174
10	Petikan temu bual berhubung masalah dan cabaran yang dihadapi oleh responden semasa dalam proses mengenal pasti identiti gender	174
11	Petikan temu bual berhubung jenis-jenis hormon diambil oleh responden	176
12	Temu bual berhubung tujuan responden mengambil hormon	177
13	Petikan temu bual berhubung responden mempunyai kesan sampingan akibat pengambilan hormon	177
14	Petikan temu bual berhubung responden tidak pernah minta nasihat doktor perubatan tentang penggunaan hormon	178
15	Petikan temu bual berhubung responden pernah melakukan pembedahan tukar jantina	178
16	Petikan temu bual berhubung responden berasa gembira dengan identiti gender sekarang	179

17 a	Petikan temu bual berkaitan pengertian virus HIV	179
17b	Petikan temu bual berkaitan responden yang mengerti definisi Virus HIV	180
18 a	Petikan temu bual berkaitan kurang fahaman tentang definisi AIDS oleh responden	180
18 b	Petikan temu bual berkaitan responden yang mengetahui definisi AIDS	180
19 a	Petikan temu bual berkaitan responden yang tidak mempunyai pengetahuan penyebaran virus HIV	181
19 b	Petikan temu bual berkaitan responden yang mempunyai pengetahuan penyebaran virus HIV	181
20 a	Petikan temu bual berkaitan responden yang tidak mengetahui status HIV/AIDS	182
20 b	Petikan temu bual berkaitan responden yang mengetahui status HIV/AIDS	182
21 a	Petikan temu bual berhubung tiada kesedaran oleh responden dalam menjalankan ujian VCT	183
21 b	Petikan temu bual berhubung kesedaran responden dalam menjalankan ujian VCT	184
22 a	Petikan temu bual berhubung responden tidak pernah melakukan pemeriksaan penyakit berjangkit seksual (STI)	184
22 b	Petikan temu bual berhubung responden yang pernah melakukan ujian penyakit berjangkit seksual (STI)	185
23	Petikan temu bual berhubung responden memahami tentang tingkah laku seks secara selamat	186
24 a	Petikan temu bual berhubung responden melakukan aktiviti seks dengan golongan lelaki heteroseksual	186
24 b	Petikan temu bual berhubung responden melakukan aktiviti seks dengan golongan MSM atau Gay	187
24 c	Petikan temu bual berhubung responden melakukan aktiviti seks dengan golongan biseksual	187
24 d	Petikan temu bual berhubung responden Mmelakukan aktiviti seks dengan golongan pengkid	188

24 e	Petikan temu bual berhubung responden pernah memasukan kemalunya ke dalam dubur lelaki	188
25 a	Petikan temu bual berhubung pasangan hidup responden yang menggunakan kondom apabila mereka melakukan aktiviti seks	189
25 b	Petikan temu bual berhubung pasangan hidup responden yang tidak menggunakan kondom apabila mereka melakukan aktiviti seks	189
25 c	Petikan temu bual berhubung pasangan hidup responden yang jarang menggunakan kondom apabila mereka melakukan aktiviti seks	190
26 a	Petikan temu bual berhubung pelanggan seks responden yang tidak menggunakan kondom apabila mereka melakukan aktiviti seks	190
26 b	Petikan temu bual berhubung pelanggan seks responden yang menggunakan kondom apabila mereka melakukan aktiviti seks	191
26 c	Petikan temu bual berhubung pelanggan seks responden yang jarang menggunakan kondom apabila mereka melakukan aktiviti seks	191
27	Petikan temu bual berhubung siapa pasangan seksual responden	192
28 a	Petikan temu bual berhubung responden bekerja sebagai pekerja seks	192
28 b	Petikan temu bual berhubung responden bukan seorang pekerja seks	193
29	Petikan temu bual berhubung latar belakang pelanggan responden yang bekerja sebagai pekerja seks	193
30	Petikan temu bual berhubung penerimaan pelanggan seks terhadap identiti gender responden yang bekerja sebagai pekerja seks	194
31	Petikan temu bual berhubung penderaan dan penipuan yang dilakukan oleh pelanggan seks terhadap responden yang bekerja sebagai pekerja seks	195
32	Petikan temu bual berhubung jenis dadah yang diambil, cara penggunaan dadah dan mengapa responden mengambil dadah	196

33 a	Petikan temu bual berhubung ketidak penerimaan oleh ahli keluarga responden terhadap identiti gender responden	198
33 b	Petikan temu bual berhubung penerimaan ahli keluarga terhadap identiti gender responden	198
34 a	Petikan temu bual berhubung ahli keluarga yang tidak tahu orientasi seksual responden	199
34 b	Petikan temu bual berhubung ahli keluarga yang boleh menerima orientasi seksual responden	200
35 a	Petikan temu bual berhubung corak layanan yang adil diberikan oleh ahli keluarga dengan responden dan adik-beradik responden	200
35 b	Petikan temu bual berhubung corak layanan yang tidak adil diberikan oleh ahli keluarga dengan desponden dan adik-beradik responden	201
36	Petikan temu bual berhubung responden yang mengalami Penderaan daripada ahli keluarga akibat daripada identiti gender responden	201
37 a	Petikan temu bual berhubung ahli keluarga responden menggalakan responden memakai pakaian wanita pada usia muda	201
37 b	Petikan temu bual berhubung ahli keluarga responden tidak menggalakan responden memakai pakaian wanita pada usia muda	203
37 c	Petikan temu bual berhubung ahli keluarga responden menggalakan responden memakai pakaian wanita pada masa kini	203
38 a	Petikan temu bual berhubung ahli keluarga responden tidak membenarkan responden melakukan pembedahan menukar jantina	204
38 b	Petikan temu bual berhubung ahli keluarga responden membenarkan responden melakukan pembedahan menukar jantina	204
39 a	Petikan temu bual berhubung reaksi ahli keluarga responden yang menerima kehadiran pasangan hidup responden	205
39 b	Petikan temu bual berhubung reaksi ahli keluarga responden yang tidak tahu kehadiran pasangan hidup responden	205

40	Petikan temu bual berhubung identiti gender responden yang sama dalam kalangan ahli keluarga responden	206
41 a	Petikan temu bual berhubung ahli keluarga responden yang menggalakan responden melakukan ujian VCT dan STI	206
41 b	Petikan temu bual berhubung ahli keluarga responden yang menggalakan responden melakukan ujian VCT dan STI	207
42 a	Petikan temu bual berhubung ahli keluarga responden yang kurang memberi sokongan moral kepada responden dalam meneruskan kehidupan dengan identiti gender apabila berhadapan dengan isu-isu HIV/AIDS pada masa kini	208
42 b	Petikan temu bual berhubung ahli keluarga responden yang memberi sokongan moral kepada responden dalam meneruskan kehidupan dengan identiti gender dengan berhadapan dengan isu-isu HIV/AIDS pada masa kini	209
43 a	Petikan temu bual berhubung responden yang menganggap seseorang individu lelaki sebagai teman lelaki dalam kehidupan seharian	210
43 b	Temu bual berhubung responden yang telah berkahwin dengan pasangan hidup dan menganggap seseorang individu lelaki sebagai suami dalam kehidupan seharian	210
44 a	Petikan temu bual berhubung pasangan hidup responden memiliki identiti gender sebagai heteroseksual	211
44 b	Petikan temu bual berhubung pasangan hidup responden memiliki identiti gender sebagai biseksual	211
45	Petikan temu bual berhubung jenis orientasi seksual pasangan	212
46	Petikan temu bual berhubung penerimaan sasaran hidup responden terhadap identiti gender responden	212
47	Petikan temu bual berhubung pasangan hidup responden yang menyara kehidupan responden dari segi kewangan	213
48 a	Petikan temu bual berhubung mengapa pasangan hidup responden tidak menggunakan kondom apabila melakukan aktiviti seks	214
48 b	Petikan temu bual berhubung mengapa pasangan hidup responden menggunakan kondom apabila melakukan aktiviti seks	214

49	Petikan temu bual berhubung pasangan responden membenarkan responden melakukan pembedahan menukar jantina	215
50	Petikan temu bual berhubung pasangan responden yang tidak pernah melakukan ujian HIV dan STI	216
51	Petikan temu bual berhubung pasangan hidup responden tidak pernah menggalakan responden melakukan ujian VCT dan STI	216
52	Petikan temu bual berhubung latar belakang sejarah jangkitan penyakit berjangkit seksual oleh pasangan hidup responden	217
53	Petikan temu bual berhubung pasangan responden yang memberi sokongan moral kepada responden dalam meneruskan kehidupan dengan identiti transgender berhadapan dengan isu-su HIV/AIDS	218
54 a	Petikan temu bual berhubung penerimaan oleh kawan baik responden terhadap identiti gender responden	220
54 b	Petikan temu bual berhubung kawan baik responden yang tidak menerima identiti gender responden	220
54 c	Petikan maklum balas berhubung corak interaksi sosial responden dengan kawan baik responden	221
55 a	Kawan baik responden yang memiliki identiti gender sebagai heteroseksual	222
55 b	Kawan baik responden yang memiliki identiti gender sebagai MSM atau Gay	222
55 c	Kawan baik responden yang memiliki identiti gender sebagai transgender	222
56	Petikan temu bual berhubung kawan baik responden yang mengetahui orientasi seksual responden	223
57	Petikan temu bual berhubung kawan baik tidak pernah mendera responden akibat daripada identiti gender responden	224
58 a	Petikan temu bual berhubung penerimaan kawan baik responden terhadap corak pakaian perempuan responden	224
58 b	Petikan temu bual berhubung kawan baik responden yang tidak menerima terhadap corak pakaian perempuan responden	224
59 a	Petikan temu bual berhubung kawan baik responden menggalakan responden melakukan pembedahan menukar jantina	225

59 b	Petikan temu bual berhubung kawan baik responden tidak menggalakan responden melakukan pembedahan menukar jantina	225
60 a	Petikan temu bual berhubung penerimaan kawan baik responden terhadap pasangan hidup responden	226
60 b	Petikan temu bual berhubung kawan baik tidak boleh menerima pasangan hidup responden	226
61 a	Petikan temu bual Berhubung Kawan Baik Responden Tidak Memberikan Menggalakan Melakukan Ujian VCT Dan STI	227
61b	Petikan Temu Bual berhubung kawan baik responden Memberikan menggalakan kepada responden melakukan Ujian VCT dan STI	227
62	Petikan temu bual berhubung kawan baik responden memberi sokongan moral kepada responden untuk meneruskan kehidupan dengan identiti gender apabila berhadapan dengan isu-isu HIV/AIDS	228
63 a	Petikan temu bual berhubung penerimaan oleh kawan sekolah responden terhadap identiti gender responden	229
63 b	Petikan temu bual berhubung kawan sekolah responden yang tidak menerima identiti gender responden	229
63 c	Petikan temu bual berhubung corak interaksi sosial baik antara responden dengan kawan sekolah responden	230
63 d	Petikan temu bual berhubung corak interaksi sosial yang kurang baik antara responden dengan kawan sekolah responden	230
64 a	Kawan sekolah responden yang memiliki identiti gender sebagai MSM atau Gay	231
64 b	Kawan sekolah responden yang memiliki identiti gender sebagai transgender	231
65	Petikan temu bual berhubung kawan sekolah responden yang tidak mengetahui orientasi seksual responden	232
66 a	Petikan temu bual berhubung kawan sekolah pernah mendera dan mencabul responden akibat daripada identiti gender responden	232

66 b	Petikan temu bual berhubung kawan sekolah pernah mendera dan gangguan seksual ke atas responden akibat daripada identiti gender responden	233
67 a	Petikan temu bual berhubung kawan sekolah responden memberi sokongan moral kepada responden untuk Mmneruskan kehidupan dengan identiti gender dan berhadapan dengan isu-isu HIV/AIDS	233
67 b	Petikan temu bual berhubung kawan sekolah responden tidak memberi sokongan moral kepada responden untuk meneruskan kehidupan dengan identiti gender dan berhadapan dengan isu-isu HIV/AIDS	234
68 a	Petikan temu bual berhubung penerimaan oleh kawan kampung/perumahan responden terhadap identiti gender responden	235
68 b	Petikan temu bual berhubung kawan kampung/perumahan responden yang tidak menerima identiti gender responden	236
68 c	Petikan temu bual berhubung corak interaksi sosial baik antara responden dengan kawan kampung/perumahan responden	236
68 d	Petikan temu bual berhubung corak interaksi sosial kurang baik antara responden dengan kawan kampung/perumahan responden	237
69 a	Kawan kampung/perumahan responden yang memiliki identiti gender sebagai MSM atau Gay	237
69 b	Kawan kampung/perumahan responden yang memiliki identiti gender sebagai transgender	238
70 a	Petikan temu bual berhubung kawan kampung/perumahan responden yang tidak mengetahui orientasi seksual responden	238
70 b	Petikan temu bual berhubung kawan kampung/perumahan responden yang mengetahui orientasi seksual responden	239
71 a	Petikan temu bual berhubung kawan kampung/perumahan responden tidak diskriminasi terhadap corak pemakaian responden	239
71 b	Petikan temu bual berhubung kawan kampung/perumahan responden yang diskriminasi terhadap corak pemakaian responden	239
72	Petikan temu bual berhubung responden pernah melakukan hubungan seks dengan kawan kampung/perumahan akibat daripada identiti gender responden	240

73	Petikan temu bual berhubung kawan kampung/perumahan responden yang kurang memberi galakan kepada responden dalam melakukan ujian VCT dan STI	240
74 a	Petikan temu bual berhubung kawan kampung/perumahan responden memberi sokongan moral kepada responden untuk meneruskan kehidupan dengan identiti gender dan berhadapan dengan isu-isu HIV/AIDS	241
74 b	Petikan temu bual berhubung kawan kampung/perumahan responden kurang memberi sokongan moral kepada responden untuk meneruskan kehidupan dengan identiti gender dan berhadapan dengan isu-isu HIV/AIDS	241
75a	Petikan temu bual berhubung ketidak penerimaan oleh guru sekolah responden terhadap identiti gender responden	242
75 b	Petikan temu bual berhubung penerimaan guru sekolah terhadap identiti gender responden	243
76	Petikan temu bual berhubung guru sekolah yang tidak tahu orientasi seksual responden	243
77 a	Petikan temu bual berhubung responden yang mengalami gangguan seksual daripada guru sekolah akibat daripada identiti gender responden	244
77 b	Petikan temu bual berhubung responden pernah melakukan hubungan seksual dengan cikgu lelaki sekolah	244
78	Petikan temu bual berhubung reaksi guru sekolah responden yang tidak menerima kehadiran pasangan hidup responden	245
79	Petikan temu bual berhubung guru sekolah responden yang menggalakan responden melakukan ujian VCT dan STI	245
80 a	Petikan temu bual berhubung guru sekolah responden yang kurang memberi sokongan moral kepada responden dalam meneruskan kehidupan dengan identiti gender apabila berhadapan dengan isu-isu HIV/AIDS	246
80 b	Petikan temu bual berhubung guru sekolah responden yang memberi sokongan moral kepada responden dalam pelajaran responden agar berjaya dalam pelajaran dan kehidupan	247
81 a	Petikan temu bual berhubung corak interaksi sosial responden dengan kawan transgender yang kurang memuaskan	248

81 b	Petikan temu bual berhubung responden tidak mahu berinteraksi sosial dengan komuniti transgender	249
81 c	Petikan temu bual berhubung corak interaksi sosial yang baik di antara responden dengan kawan transgender	249
82	Petikan temu bual berhubung kawan transgender tidak dapat menerima identiti gender responden	250
83 a	Petikan temu bual berhubung kawan transgender yang boleh menerima orientasi seksual responden	251
83 b	Petikan temu bual berhubung kawan transgender yang tidak boleh menerima orientasi seksual responden	251
84	Petikan temu bual berhubung responden tidak pernah di dera oleh kawan transgender akibat daripada identiti gender responden	252
85	Petikan temu bual berhubung kawan transgender responden menggalakan responden memakai pakaian wanita	252
86 a	Petikan temu bual berhubung kawan transgender responden tidak membenarkan responden melakukan pembedahan menukar jantina	253
86 b	Petikan temu bual berhubung kawan transgender responden menggalakan responden melakukan pembedahan menukar jantina	253
87 a	Petikan temu bual berhubung reaksi kawan transgender responden yang boleh menerima kehadiran pasangan hidup responden	254
87 b	Petikan temu bual berhubung reaksi kawan transgender responden yang tidak dapat menerima kehadiran pasangan hidup responden	254
88 a	Petikan temu bual berhubung kawan transgender responden yang kurang memberi galakan kepada responden melakukan ujian VCT dan STI	255
88 b	Petikan temu bual berhubung kawan transgender responden yang menggalakan responden melakukan ujian VCT dan STI	255
89 a	Petikan temu bual berhubung kawan transgender responden yang kurang memberi sokongan moral kepada responden dalam meneruskan kehidupan dengan identiti gender berhadapan dengan Iisu-isu HIV/AIDS	256

89 b	Petikan temu bual berhubung kawan transgender responden yang memberi sokongan moral kepada responden dalam meneruskan kehidupan dengan identiti gender berhadapan dengan isu-isu HIV/AIDS	257
90 a	Petikan temu bual berhubung diskriminasi ke atas responden ketika menghadiri temu duga pekerjaan	258
90 b	Petikan temu bual berhubung majikan dan staff menerima identiti gender responden	259
91 a	Petikan temu bual berhubung majikan dan staff yang boleh menerima orientasi seksual responden	260
91 b	Petikan temu bual berhubung majikan dan staff yang tidak tahu tentang orientasi seksual responden	260
92 a	Petikan temu berhubung responden tidak pernah di dera oleh majikan dan staff akibat daripada identiti gender responden	261
92 b	Petikan temu bual berhubung responden dibuli oleh majikan dan staff akibat daripada identiti gender responden	261
93	Petikan temu bual berhubung majikan dan staff responden membenarkan responden memakai pakaian wanita pada waktu kerja	262
94	Petikan temu bual berhubung majikan dan staff responden yang tidak menggalakan responden melakukan ujian VCT dan STI	262
95 a	Petikan temu bual berhubung majikan dan staff responden yang kurang memberi sokongan moral kepada responden dalam meneruskan kehidupan dengan identiti gender dengan berhadapan dengan isu-isu HIV/AIDS	263
95 b	Petikan temu bual berhubung majikan dan staff responden yang memberi sokongan moral kepada responden dalam meneruskan kehidupan dengan identiti gender dan isu-isu HIV/AIDS	264
96	Petikan temu bual berhubung pandangan responden terhadap pihak penguatkuasaan polis yang berhubung-kait dengan personaliti responden	266
97	Petikan temu bual berhubung perasaan responden terhadap diskriminasi dilakukan oleh pihak polis terhadap responden	267

98	Petikan temu bual berhubung hak asasi responden tergugat terhadap diskriminasi dilakukan oleh pihak polis	267
99	Petikan temu bual berhubung responden tidak membuat laporan polis ke atas diskriminasi dilakukan oleh pihak polis ke atas responden	268
100 a	Petikan temu bual berhubung responden pernah ditangkap oleh pihak polis atas kesalahan bekerja sebagai pekerja seks	269
100 b	Petikan temu bual berhubung responden pernah ditangkap oleh pihak polis atas kesalahan mengambil dadah	269
100 c	Petikan temu bual berhubung responden pernah ditangkap kerana pihak polis menyalah guna kuasa	270
100 d	Petikan temu bual berhubung cadangan terhadap pihak penguatkuasaan polis yang berhubung-kait dengan personaliti seorang transgender	270
101	Petikan temu bual berhubung pandangan responden berhubung pihak penguatkuasa agama Islam berhubung-kait dengan personaliti responden	271
102	Petikan temu bual berhubung perasaan responden terhadap diskriminasi dilakukan oleh Pihak penguatkuasa agama Islam terhadap responden	272
103	Petikan temu bual berhubung hak asasi responden tergugat akibat daripada diskriminasi dilakukan oleh pihak penguatkuasa agama Islam	273
104	Petikan temu bual berhubung cadangan responden terhadap pihak penguatkuasa agama Islam berhubung-kait dengan personaliti transgender	274
105	Petikan temu bual berhubung personaliti responden dihubungkan dengan soal agama	275
106	Petikan temu bual berhubung persepsi responden terhadap perundangan tempatan yang menentang identiti transgender	276
107	Petikan temu bual berhubung hak asasi responden ditindas oleh perundangan tempatan yang menolak identiti transgender	277
108	Petikan temu bual berhubung penerimaan pihak NGOs terhadap personaliti responden sebagai transgender	278
109 a	Petikan temu bual berhubung layanan baik pekerja NGOs terhadap responden	278

109 b	Petikan temu bual berhubung layanan kurang baik pekerja NGOs terhadap responden	279
110	Petikan temu bual berhubung maklumat pengetahuan HIV/AIDS pernah diberikan kepada responden oleh pekerja NGOs	279
111	Bentuk perkhidmatan sokongan sosial yang diberikan oleh pihak NGOs kepada responden	280
112	Petikan temu bual berhubung responden tidak berpuas hati dengan perkhidmatan sosial yang diberikan oleh pihak NGOs	280
113	Petikan temu bual berhubung cadangan responden dalam usaha meningkatkan kualiti perkhidmatan sosial yang diberikan oleh pihak NGOs di Pulau Pinang	281
114	Petikan temu bual berhubung maklum balas responden berkaitan pihak JKM tidak memberikan perkhidmatan sosial kepada golongan transgender	282
115	Petikan temu bual berhubung cadangan responden kepada JKM	282
116 a	Petikan temu bual berhubung responden mendapat layanan baik daripada pekerja di pusat kesihatan kerajaan dan swasta walaupun personaliti responden sebagai transgender	283
116 b	Petikan temu bual berhubung responden mendapat layanan kurang baik daripada pekerja di pusat kesihatan kerajaan akibat personaliti responden sebagai transgender	284
117 a	Petikan temu bual berhubung responden selesa mendapatkan rawatan kesihatan di pusat kesihatan kerajaan dan swasta	284
117 b	Petikan temu bual berhubung responden kurang selesa mendapatkan rawatan kesihatan di pusat kesihatan swasta	285
118	Petikan temu bual berhubung responden tidak pernah mendapat perkhidmatan sosial daripada pekerja sosial perubatan	285
119	Pihak pekerja pusat kesihatan tempatan tidak pernah memberi maklumat tentang pengetahuan HIV/AIDS	286
120	Petikan temu bual berhubung pusat kesihatan kerajaan dan swasta tidak memberi perkhidmatan sokongan sosial berkaitan dengan identiti gender responden	286

121	Responden tidak pernah menghadapi kesukaran dalam mengakses perkhidmatan kesihatan seperti ujian VCT, STI dan sebagainya di klinik swasta	287
122	Cadangan responden terhadap pihak pengurusan pusat kesihatan tempatan yang berhubung-kait dengan program komuniti transgender	287
123	Petikan temu bual berhubung cadangan responden dalam memansuhkan undang-undang penal code yang mendiskriminasikan golongan transgender	289
124	Petikan temu bual berhubung cadangan responden dalam mewujudkan program kemahiran kepada golongan transgender	290
125	Petikan temu bual berhubung cadangan responden dalam menyediakan peluang perniagaan kepada golongan transgender	290
126	Petikan temu bual berhubung cadangan responden dalam menyediakan program kesihatan khas kepada golongan transgender	291
127	Petikan berhubung cadangan responden dalam menyediakan kad pengenalan (I.C) perempuan kepada golongan transgender	292
128	Petikan berhubung cadangan responden memansuhkan penilaian pengesahan ciri-ciri golongan LGBT di peringkat sekolah	293
129	Senarai tema utama dan sub tema penyelidikan	294

SENARAI RAJAH

Rajah		Muka surat
1	Kerangka Konseptual	120

SENARAI DAFTAR ISTILAH

AARG	<i>AIDS Action & Reseach Group</i>
AIDS	<i>Acquired Immuno Deficiency Syndrome</i>
HIV	<i>Human Immunodeficiency Virus</i>
JKM	Jabatan Kebajikan Masyarakat
MSM	<i>Men Having Sex with other Men</i>
NGO	<i>Non Goverment Organisation</i>
OHDA	<i>Orang Hidup Dengan AIDS</i>
STI	<i>Sexually Transmitted Infection</i>
TG	<i>Transgender</i>
UNAIDS	<i>The Joint United Nation Programme on HIV/AIDS</i>
USM	Universiti Sains Malaysia
WHO	<i>World Health Organisation</i>

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN A	BORANG PERSETUJUAN
LAMPIRAN B	PANDUAN SOALAN

**PENGETAHUAN BERKAITAN HIV/AIDS DAN
SISTEM SOKONGAN SOSIAL YANG DITERIMA OLEH
GOLONGAN BELIA TRANSGENDER DI PULAU PINANG**

ABSTRAK

Penyelidikan kualitatif ini bertujuan menganalisis pengetahuan berkaitan HIV/AIDS dan sistem sokongan sosial yang diterima oleh golongan belia transgender di Pulau Pinang. Penyelidikan kualitatif ini melibatkan 18 orang responden, dimana 50 peratus daripada responden bekerja sebagai pekerja seks akibat stigma dan diskriminasi oleh masyarakat tempatan sebagai sumber pendapatan bagi menampung kehidupan seharian. Majoriti responden kurang mempunyai pengetahuan terhadap isu-isu yang berkaitan HIV/AIDS. Majoriti responden juga tidak mengamalkan penggunaan kondom secara konsisten semasa melakukan hubungan seksual dengan pasangan mereka. Akibat daripada amalan ini, responden yang bekerja sebagai pekerja seks serta tidak mengetahui status HIV/AIDS mereka berisiko tinggi untuk dijangkiti dan menjangkiti HIV/AIDS. Hasil kajian mendapati responden sering mengalami kesukaran mendapat sokongan sosial daripada keluarga dan masyarakat setempat kerana gaya hidup yang bertentangan dengan agama, etnik dan budaya masyarakat Malaysia. Kurangnya peluang pekerjaan, akses terhadap perkhidmatan sosial yang terhad serta kurangnya sokongan sosial daripada keluarga, kesemuanya telah menjejaskan kefungsi sosial responden ke arah mencapai kesejahteraan hidup. Oleh itu, kajian ini mencadangkan agar semua pihak termasuk kerajaan, badan swasta dan badan-badan bukan kerajaan untuk terus menyediakan perkhidmatan sosial berbentuk penyebaran maklumat atau pengetahuan berkaitan HIV/AIDS bagi membantu golongan belia transgender berhadapan dengan cabaran kehidupan yang lebih positif.

KNOWLEDGE ABOUT HIV/AIDS AND THE SOCIAL SUPPORT SYSTEM RECEIVED AMONG YOUNG ADULT TRANSGENDER IN PENANG

ABSTRACT

This qualitative research aims to analyze knowledge about HIV/AIDS and the social support system received by the young adult transgender in Penang. This qualitative research involved 18 respondents, in which due to stigma and discrimination by the local community, 50 percent became sex workers as a source of income for sustenance of daily living. The majority of the respondents lack knowledge about HIV/AIDS. The majority too, do not practice the use of condom consistently when having sexual relationship with their partners. Due to such practice, sex worker respondents who do not know their HIV/AIDS status will be more at risk of contracting or spreading HIV/AIDS. The research findings have indicated that often the respondents had difficulties getting social support from their family and local community due to their different lifestyles which is against the Malaysian religion, ethnic as well as culture. Lack of employment opportunities, access to the limited social services as well as lack of social support from the families has all affected the social functioning of the respondents towards achieving a better wellbeing. Thus, this study recommends all parties including the government, private agencies and non-government organizations to continue offer social services in the form of knowledge dissemination in order to help young adult transgender dealing with life challenges more positively.

BAB SATU

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Di kebanyakan negara di Asia, kes pertama HIV dan AIDS telah dicatatkan melibatkan golongan *men having sex with other men (MSM)* atau lelaki melakukan hubungan seks dengan lelaki yang lain. Namun begitu tidak lama kemudian isu kes HIV/AIDS dalam kalangan MSM tidak lagi dibincangkan secara terbuka dan terdapat beberapa pihak tertentu cuba menyembunyikan kewujudan golongan ini kerana masyarakat pada ketika itu tidak berfikir keterbukaan dan menafikan kewujudan golongan MSM ini (MAP, 2005).

Kes tertinggi HIV di rantau Asia Tenggara terutamanya di negara India, Indonesia, Myanmar dan Thailand adalah dalam kalangan golongan transgender. Peratusan kes HIV juga semakin meningkat dalam kalangan transgender iaitu dari 5.2 peratus kepada 28.8 peratus sehingga tahun 2010 (WHO, 2010). Di beberapa negara juga mencatatkan kadar kekerapan kes HIV dalam golongan transgender (TG) yang bercorak sederhana kepada rendah. Namun begitu secara keseluruhannya hampir setiap negara mencatatkan kadar kekerapan kes HIV sangat tinggi dalam golongan TG kesan daripada tingkah laku mereka yang terdedah kepada risiko dijangkiti virus HIV (WHO, 2010).

Terdapat beberapa situasi di mana seorang lelaki yang mempunyai pasangan seksual yang pelbagai boleh terdiri daripada seorang lelaki dan perempuan atau kedua-dua jantina sekali dan pada masa yang sama golongan ini tidak begitu konsisten menggunakan kondom yang mempunyai hubungkait dengan transmisi penyebaran virus HIV. Tambahan pula perkara yang sangat memburukkan keadaan ini di mana kebanyakan negara di rantau Asia Pasifik tidak mempunyai perkhidmatan penjagaan kesihatan dan program pencegahan HIV untuk golongan

MSM (WHO, 2010). Apabila keadaan ini berlaku maka golongan MSM akan lebih terdedah dengan penyebaran virus HIV yang boleh menjejaskan sistem sosial kehidupan seharian mereka dan masyarakat keseluruhannya.

Tingkah laku seksual sesama jantina telah pun wujud dalam semua lapisan masyarakat di dunia sama ada isu seksualiti ini dibincangkan secara terbuka atau tertutup dan kadang-kala wujud segelintir masyarakat menafikan kewujudan seksual sama jantina. Dijangkakan terdapat kira-kira 4 hingga 5 juta lelaki yang mengadakan hubungan seks sesama lelaki (MSM) dalam wilayah Asia Tenggara, sementara bilangan mereka yang dianggap sebagai transgender (TG) walau bagaimanapun tidak diketahui kerana data yang terhad.

Hampir kebanyakan negara di dunia mendiskriminasikan dan meletakkan stigma terhadap golongan MSM dan TG sehingga kepentingan dan kebajikan mereka ini diabaikan kerana segelintir masyarakat tidak dapat menerima personaliti mereka ini. Golongan MSM dan TG yang dikategorikan dalam populasi berisiko atau *most at risk populations* (MARPs) seperti pekerja seks dan pengguna dadah sangat berisiko tinggi dijangkiti HIV. Akses kepada pencegahan, rawatan, penjagaan dan perkhidmatan sokongan adalah sangat terhad jika dibandingkan dengan beban yang ditanggung oleh populasi yang sangat berisiko dijangkiti virus HIV (WHO, 2010).

Isu tingkah laku seksual, identiti individu dan kebudayaan bukan merupakan satu kejadian yang ditetapkan oleh mana-mana masyarakat dalam dunia ini. Namun begitu, terdapat juga segelintir masyarakat tidak dapat menerima tingkah laku seksual dan personaliti golongan MSM dan TG kerana ia bertentangan dengan agama, kepercayaan dan kebudayaan. Apabila senario ini berlaku maka tidak hairanlah golongan seperti MSM dan TG akan mengasingkan diri mereka dengan masyarakat setempat yang tidak dapat menerima kewujudan mereka ini (UNAIDS, 2006).

Begitu juga, budaya seksual berkembang dari semasa ke semasa akibat daripada tindak balas kepada perkembangan sosial, politik, budaya dan juga perubahan. Sebagai contohnya, epidemik AIDS mempunyai pengaruh yang besar ke atas budaya seks di kebanyakan masyarakat dunia dan masyarakat mulai memberikan penekanan dan perhatian kepada tingkah laku seksual yang boleh menyebabkan penyebaran virus dalam tahun 1980-an dan 1990-an. Namun begitu situasi ini telah berubah apabila orang yang hidup dengan AIDS (OHDA) boleh menggunakan terapi antiretroviral dalam meneruskan kehidupan seharian dan pada masa yang sama golongan ini mempunyai kebebasan mengamalkan aktiviti seksual secara selamat (UNAIDS 2006).

Istilah *men having seks with men* (MSM) atau lelaki yang mengadakan hubungan seksual dengan lelaki direka untuk merangkumi semua lelaki yang mengadakan seks dengan lelaki, tanpa mengira identiti seksual mereka. Istilah ini amat penting dalam pengumpulan dan menganalisis data epidemiologi serta membuat perancangan dan pelaksanaan program yang berkaitan dengan isu-isu HIV/AIDS yang melibatkan populasi MSM. Secara umumnya, laporan epidemiologi MSM merangkumi kategori 'homoseksual', 'biseksual' dan 'heteroseksual' bagi melihat bagaimana transmisi HIV/AIDS mengambil tempat terutamanya melalui transmisi seksual. Ramai lelaki yang mengadakan hubungan seks dengan lelaki, mengidentifikasikan diri mereka sebagai heteroseksual dan bukannya sebagai homoseksual atau biseksual. Pada masa yang sama mereka ini melakukan hubungan seks dengan wanita atau berkahwin, atau hanya mengambil peranan insentif dalam seks dubur atau hanya melakukan seks dengan lelaki bagi memperoleh wang atau kemudahan yang boleh memberi kepentingan kepada mereka sendiri (UNAIDS, 2006).

Banyak negara-negara Asia yang mempunyai sejarah yang silam berkaitan dengan corak hubungan seksual terhadap golongan lelaki yang tertarik atau yang mempunyai hubungan seks dengan lelaki. Kebanyakan lelaki yang tertarik dengan seksualiti lelaki yang lain selalunya mempunyai naluri yang sama terhadap seksualiti sejenis, walaupun istilah-istilah ini biasanya dibuat berdasarkan ekspresi gender dan peranan seksual yang diterima pakai bagi menggambarkan aktiviti melakukan hubungan seks dengan sesama gender lelaki (WHO, 2010).

MSM pada asasnya merupakan istilah epidemiologi yang dicipta oleh pegawai kesihatan awam yang memberi tumpuan dan menggambarkan senario kepada tingkah laku seksual untuk tujuan pengawasan HIV dan penyakit jangkitan seks atau *sexually transmitted diseases* (STDs) dalam kalangan lelaki yang melakukan hubungan seksual dengan lelaki yang lain. Andaian istilah epidemiologi MSM mengandaikan bahawa tingkah laku seksual yang membolehkan seseorang lelaki berhadapan risiko tinggi dijangkiti HIV dan penyakit kelamin (STDs) dan bukannya identiti seksual seseorang individu yang berisiko tinggi terdedah dengan jangkitan HIV dan penyakit jangkitan seksual.

Ia telah mencadangkan bahawa penyelidik dan pengamal kesihatan awam perlu berhati-hati apabila menerima pakai istilah MSM di mana penggunaan istilah MSM perlu mengambil kira dari segi aspek bahasa budaya yang relevan dalam perbincangan ahli-ahli kumpulan minoriti seksual. Lelaki yang tidak dikenali sebagai MSM khusus boleh mengelakkan tempat atau aktiviti-aktiviti yang sering dikunjungi oleh MSM. Situasi ini kemungkinan berlaku kerana golongan yang tidak ingin dikenali sebagai msm dan mereka ini mahu orang-orang lelaki yang hadir tadi mengenalpasti ekspresi gender mereka ini sebagai "gay". Ini mewujudkan satu cabaran kepada orang-orang yang tidak mahu diri mereka dikenali sebagai MSM

masih perlu untuk mengakses intervensi untuk memastikan mereka dilindungi daripada jangkitan HIV dan STI (WHO, 2010).

Pembuat dasar dan pengurus program perlu memahami bahawa label "MSM" yang mempertahankan kepelbagaian gender lelaki dalam kalangan populasi MSM dan boleh menghalang pembangunan kumpulan kecil khusus program pencegahan HIV dan intervensi penjagaan. Definisi seperti "MSM" atau "lelaki yang mengadakan seks dengan lelaki" mungkin bersesuaian untuk program-program pencegahan HIV kerana ia mempunyai hubungkait dengan sebagai tingkah laku seseorang dalam penyebaran HIV (WHO, 2010).

Di Asia Pasifik, orang-orang yang paling ketara mempunyai hubungan seks dengan lelaki biasanya terdiri daripada golongan transgendered (atau sida-sida) dan juga silang lelaki-perempuan di mana mempunyai kepelbagaian jenis gelaran mengikut budaya dan bahasa tempatan di setiap negara tersebut seperti gelaran "Hijrah" di Bangladesh dan India, "waria", "silang", "banci" atau "bencong" di Indonesia, "parlorista bakla" di Filipina, dan "fa'afafine" di Kepulauan Pasifik. Mereka umumnya mengenal pasti dan berkelakuan serta hidup sebagai wanita, termasuk memakai pakaian wanita. Ramai daripada golongan transgender ini terpaksa bekerja sebagai pekerja seks akibat daripada sikap diskriminasi masyarakat tempatan terhadap personaliti diri mereka sebagai transgender. Apabila golongan ini sukar mendapatkan pekerjaan, akhirnya golongan ini terpaksa menjadikan kerjaya pekerja seks sebagai sumber pendapatan bagi meneruskan kehidupan seharian yang penuh dengan pelbagai cabaran (UNAIDS, 2006).

Tingkah laku seks sesama lelaki masih lagi didiskriminasikan di hampir semua negara di Asia dan Pasifik walaupun dipersetujui oleh kedua-dua lelaki dewasa dalam melakukan perbuatan seksual sejenis di tempat tertutup seperti berlaku di negara Australia, Hong Kong dan New Zealand. Tambahan pula, hampir kebanyakan negara di dunia terutamanya bekas tanah jajahan British seperti Bangladesh, Malaysia, Pakistan dan Singapura mempunyai undang-undang jenayah seksual seperti kes rogol, gangguan seksual dan perbuatan seks sesama jantina seperti golongan transgender, gay, biseksual dan sebagainya. Ini jelas menunjukkan bahawa perbuatan seks semasa jantina merupakan satu perbuatan jenayah di negara tersebut (UNAIDS, 2009).

Namun begitu sebelum tahun 2009, tingkah laku seksual sesama jantina merupakan satu perbuatan yang melanggar undang-undang Penal Code Se 377 di negara India. Tetapi selepas tahun 2009, negara India mengiktiraf golongan minoriti seperti transgender, gay lesbian dan sebagainya bagi melindungi hak asasi golongan ini. Senario perundangan negara India kini mengiktiraf tingkah laku seksual sesama jantina sekiranya berlaku persetujuan kedua-dua pihak (UNAIDS, 2010). Dalam negara Jepun dan China pula, kedua-dua negara ini tidak mempunyai undang-undang berkaitan dengan homoseksual kerana negara tersebut tidak menganggap isu ini boleh mengancam kedaulatan dan keselamatan rakyat mereka. Namun begitu, program dan dasar berkaitan dengan penularan HIV tidak boleh mengabaikan golongan MSM terutamanya golongan minoriti transgender di seluruh dunia kerana golongan marginal ini berisiko tinggi ke arah penularan HIV yang akan secara langsung dan tidak langsung boleh menyebabkan transmisi HIV kepada masyarakat setempat melalui cara transmisi seksual (UNAIDS, 2006).

Golongan transgender terus dimasukkan di bawah istilah payung "MSM". Walau bagaimanapun, ia semakin diiktiraf bahawa TG mempunyai keperluan yang unik dan kebimbangan, dan ia akan menjadi lebih berguna untuk melihat mereka sebagai kumpulan yang berasingan. Istilah "orang transgender" secara amnya digunakan untuk menggambarkan orang-orang yang melampaui batas norma-norma jantina sosial.

Orang transgender boleh hidup sepenuh atau separuh masa dalam memainkan peranan jantina "bertentangan" kepada biologikal seks kelahiran mereka (Chakrapani, 2006). Selain itu, "transgender" adalah satu tempoh menyeluruh untuk orang yang identiti jantina, ungkapan, atau tingkah laku berbeza daripada norma-norma seks kelahiran mereka. Pelbagai identiti jantina berada di bawah kategori ini, termasuk wanita transgender, lelaki transgender, lelaki-perempuan (MTF), wanita untuk lelaki (FTM), transeksual, wadam, seret ratu / raja, dan gender aneh. Walaupun sesetengah orang transgender mencari transformasi fizikal melalui penggunaan hormon, pembedahan perubahan jantina, pembedahan atau prosedur kosmetik, yang lain mengikuti ungkapan gender maskulin atau feminin melalui kelakuan atau persembahan sendiri (contohnya, dengan berpakaian sebagai seorang lelaki atau wanita) (Kelly, 2009).

Dalam penyelidikan ini, hanya sub populasi kecil transgender wanita akan dijadikan tumpuan iaitu seseorang lelaki yang memainkan peranan dan menganggap nalurinya sebagai seorang wanita. Dalam budaya Malaysia golongan ini digelar sebagai Mak Nyah.

1.2 Pernyataan Masalah

Pada masa kini, apabila masyarakat membincangkan tentang isu HIV/AIDS dalam kalangan transgender, masih banyak yang kurang diketahui apakah jenis-jenis tingkah laku yang sangat berisiko tinggi dalam penularan HIV dalam kalangan golongan minoriti transgender ini. Oleh kerana kekurangan maklumat tentang corak tingkah laku yang sangat berisiko tinggi ke arah penularan HIV dalam kalangan transgender di negara kita, maka isu ini merupakan salah satu tanda tanya yang berpanjangan dalam usaha menyekat penularan HIV dalam kalangan golongan ini yang kerap kali dipinggirkan daripada masyarakat setempat.

Sejarah kes HIV di Malaysia bermula apabila tiga kes HIV yang pertama di Malaysia telah mula dikesan pada tahun 1986 dan selepas lebih 20 tahun epidemik HIV dikesan di Malaysia, ia mencatatkan sebanyak 87,710 orang yang menghidapi HIV. Kira-kira 10,5439 orang kini hidup dengan HIV, tambahan pula sebanyak 13,394 kes kematian berkaitan AIDS telah dilaporkan pada tahun 2009 (MOH 2010). Kini, kumulatif kes jangkitan HIV dilaporkan terutamanya melalui cara penyuntikan dadah adalah sebanyak (70.6%) diikuti hubungan transimisi heteroseksual tercatat (16.9%) dan hubungan homoseksual atau biseksual adalah sebanyak (2.0%). Walau bagaimanapun data pada tahun 2009 telah menunjukkan sebanyak 55.2 peratus kes-kes baru HIV bagi tahun itu disebabkan oleh suntikan dadah dan 32 peratus melalui transimisi seksual termasuk kategori heteroseksual dan homoseksual/biseksual. Namun begitu, pada tahun 2002, telah diputuskan bahawa sistem pengawasan HIV yang sedia di Malaysia dalam melaporkan kes-kes baru dalam kalangan sub populasi ini tidak menerangkan secukupnya mahu pun data yang diperolehi dapat digunakan dalam menerangkan bagaimana epidemik HIV berlaku dalam kalangan heteroseksual

dan homoseksual/ biseksual (Ministry of Health & WHO Western Pacific Region, 2006).

Pada masa yang sama, Kementerian Kesihatan Malaysia memutuskan untuk menggabungkan penggunaan kaji selidik pengawasan tingkah laku dalam sistem yang sedia ada. Malah pemantauan terhadap tingkah laku yang berisiko boleh memainkan peranan penting dalam menerangkan bagaimana penyebaran HIV dalam risiko berbeza dalam kalangan sub populasi yang sangat terdedah dengan HIV terutamanya dalam kalangan transgender. Kaji selidik pengawasan tingkah laku telah disesuaikan untuk tujuan ini bermula pada tahun 2004 yang diikuti oleh penggunaan bersepadu pemantauan kajian *bio behavioral* (IBBS). Kemudian kaji selidik IBBS telah pun dijalankan di Lembah Klang oleh Majlis AIDS Malaysia pada tahun 2009 dengan mensasarkan tiga populasi yang sangat terdedah dengan penularan HIV iaitu golongan pengguna dadah, pekerja seks, perempuan dan transgender. Pada tahun 2009, kaji selidik IBBS telah memainkan peranan yang penting dalam memberikan penjelasan yang lebih baik tentang bagaimana populasi tersebut terdedah dengan HIV dan pada masa yang sama kaji selidik tersebut menerangkan tingkah-tingkah yang berisiko tinggi dijangkiti HIV dalam kalangan populasi pengguna dadah, pekerja seks, wanita dan transgender (Eam & Yik Koon, 2010).

Setelah kaji selidik IBBS dilakukan terhadap golongan transgender pada tahun 2009, satu gambaran yang jelas boleh dilihat dari segi penularan HIV dalam populasi tersebut. Hasil dari kaji selidik ini, pihak MAC mendapati wujud transmisi HIV sebanyak 9.3 peratus dalam kalangan transgender di sekitar lembah Klang. Namun begitu melalui kajian tersebut, mendapati bahawa empat dari lima responden transgender pernah terlibat dalam aktiviti penjualan seks pada tahun 2008 dan sebanyak 94 peratus daripada golongan ini menggunakan kondom semasa

mengadakan kegiatan seksual mereka. Walau bagaimanapun hanya 37 peratus daripada golongan ini pula mempunyai pengetahuan HIV/AIDS dari aspek mencegah transmisi HIV melalui pendekatan seksual. Secara keseluruhan, walaupun mempunyai sebahagian besar daripada responden yang menggunakan kondom, namun begitu golongan transgender masih mencatat peratus kes HIV sebanyak 9.3 peratus. Hal ini masih menyebabkan kebimbangan kepada masyarakat terutamanya dari aspek keberkesanan program-program pencegahan HIV kerana secara keseluruhan masih wujud segelintir golongan transgender masih tidak mengamalkan penggunaan kondom dengan pasangan yang tidak membayar langganan seks seperti teman lelaki dan klien lama (Eam & Yik Koon, 2010). Penyelidikan yang telah dijalankan oleh Teh & Khartini (2000) tentang mak nyah di Malaysia telah melaporkan bahawa daripada 507 responden mak nyah, hanya 68 peratus responden mempunyai pengetahuan tentang penggunaan kondom dengan cara yang betul. Namun begitu daripada kumpulan kecil ini hanya 30 peratus daripada mereka mengamalkan tingkah laku seks secara selamat dengan menggunakan kondom. Dalam penyelidikan yang sama, 71 peratus responden mempunyai pengetahuan tentang HIV/AIDS tetapi hanya 10 peratus daripada mereka mengamalkan tingkah laku seks secara selamat (UNAIDS, 2010). Daripada kedua-dua laporan penyelidikan tersebut jelas menunjukkan bahawa golongan transgender sangat berisiko tinggi ke arah transmisi HIV akibat daripada kurang pengetahuan dalam pencegahan penularan HIV terutamanya mereka tidak mengamalkan tingkah laku seksual secara selamat tanpa menggunakan kondom. Justeru itu, sistem sokongan sosial golongan transgender sangat memainkan peranan yang penting dalam memperkasakan golongan ini dari segi pengetahuan HIV/AIDS agar dapat mencegah golongan ini

terlibat dalam sebarang bentuk tingkah laku yang sangat berisiko tinggi ke arah penularan HIV.

Selain daripada tingkah laku yang sangat berisiko tinggi ke arah penularan HIV seperti mengamalkan seks secara selamat dengan menggunakan kondom, penyelidikan ini juga melihat sejauhmanakah golongan transegender terlibat dengan tingkah laku pengambilan dadah. Daripada laporan kaji selidik IBBS dilakukan terhadap golongan transgender pada tahun 2009, dilaporkan bahawa 11.7 peratus responden transgender mempunyai pasangan seks yang menyuntik dadah manakala 3.1 peratus responden transgender telah menyuntik dadah pada masa lalu (MOH 2010).

Menurut Teh (2002), beberapa temubual telah dijalankan dengan beberapa pemimpin transgender yang sangat aktif dalam kerja-kerja advokasi dan memperkasakan golongan transgender untuk mengetahui kehidupan seharian transegender di Malaysia. Menurut pandangan dan pengalaman seorang individu transgender bernama Shakila, lebih daripada 40 peratus mak nyah mempunyai tingkah laku mengambil dadah dan 30 peratus daripada kumpulan ini mengambil dadah secara suntikan dan peratusan mak nyah yang lain lebih gemar mengambil dadah jenis sintetik seperti Estacy dan Ice Baby. Dadah jenis Estacy sering digunakan oleh golongan muda mak nyah untuk tujuan mengurangkan berat badan mereka. Dalam hasil temu bual yang berasingan bersama Danisha, seorang bekas pemimpin formal transgender di Malaysia telah menyatakan bahawa 80 peratus golongan transgender yang bekerja sebagai pekerja seks mengambil dadah dan 25 peratus daripada mereka mengambil dadah secara suntikan. Sebuah lagi temu bual telah dijalankan oleh (Teh & khartini, 2000) bersama dengan Sulastri iaitu bekas pengurus IKHLAS yang merupakan salah satu pertubuhan NGO di Malaysia yang

menjaga kebajikan golongan transeksual. Menurut Sulastris, lebih kurang 50 peratus daripada komuniti transeksual mengambil dadah dan 20 peratus golongan ini mengambil dadah secara suntikan (Teh & khartini, 2000).

Sebagai buktinya, hasil temu bual Teh dengan beberapa individu transgender jelas menunjukkan bahawa isu penggunaan dadah merupakan salah satu isu sosial yang dialami oleh komuniti transgender di Malaysia walaupun tiada laporan statistik yang tetap untuk menjelaskan isu ini. Daripada jadual 1, jelas menunjukkan sehingga ke hari ini, tiada sebarang laporan yang dikeluarkan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia bagi menunjukkan statistik golongan transgender Malaysia yang terlibat dalam aktiviti penggunaan dadah dan pekerja seks dalam kalangan transgender. Pada masa yang sama, tiada sebarang statistik yang menunjukkan keseluruhan bilangan transgender yang telah dijangkiti HIV atau AIDS di Malaysia. Selain itu, melalui kajian lepas tiada menyebut apa-apa masalah yang dihadapi oleh transgender terutama dalam sistem interaksi sosial mereka ketika berhadapan dengan isu epidemik HIV/AIDS di Malaysia. Dengan kata lain, sumber bacaan tentang transgender adalah sangat berkurangan terutamanya berkaitan kehidupan seharian golongan ini khususnya dari segi tingkah laku seksual yang selamat dan cabaran-cabaran yang dilalui oleh golongan transgender dalam masyarakat di negara ini. Maklumat-maklumat seperti ini dilihat penting dan perlu didokumentasikan dalam usaha memahami permasalahan yang wujud dalam kalangan golongan transgender di Malaysia, terutamanya mereka yang berada dalam negeri Pulau Pinang. Pada masa yang sama, maklumat-maklumat ini boleh dijadikan panduan dalam usaha pembentukan program pencegahan HIV/AIDS ke arah usaha memperkasakan pengetahuan golongan transgender HIV/AIDS, dan seterusnya pendekatan ini secara langsung boleh mencegah risiko HIV pada peringkat awal lagi. Oleh yang demikian,

penyelidikan ini sangat penting dalam memahami sejauhmana golongan ini mengamalkan tingkah laku yang selamat dalam usaha mencegah daripada penularan HIV apabila berada dalam sistem sokongan sosial mereka. Sekiranya sistem sokongan sosial golongan ini tidak dapat berfungsi dengan baik, maka golongan ini keberkemungkinan besar tidak dapat mengamalkan tingkah laku yang selamat sehingga boleh terdedah dengan penularan HIV.

Seterusnya, permasalahan kajian yang dikenal pasti dalam penyelidikan ini adalah berkaitan dengan isu penerimaan personaliti dalam sistem sokongan sosial golongan transgender. Walaupun sehebat mana pun program kesedaran HIV/AIDS dirancang dan dilaksanakan untuk masyarakat kita terutamanya golongan transgender di Malaysia, namun begitu usaha ini akan sedikit sebanyak akan terjejas sekiranya masyarakat kita tidak mahu memahami personaliti dan kehidupan seharian seorang transgender di negara kita.

Kebiasaanya golongan transgender di Malaysia dikenali sebagai mak nyah dan masyarakat setempat selalu mempersendakan golongan mak nyah tanpa memahami kehidupan seharian mereka ini. Mereka juga dilabelkan sebagai 'pelik' atau 'pondan' kerana mereka adalah lelaki yang berpakaian dan berkelakuan seperti kaum wanita. Mengikut konsep Anthony Giddens (1973), mereka diklasifikasikan sebagai golongan kelas bawahan dalam mana jua masyarakat sekali pun termasuklah Malaysia. Apa sahaja masalah yang timbul wujud hasil daripada pandangan dan layanan yang diberikan oleh masyarakat terhadap golongan transgender ini. Ini adalah kerana persepsi umum ke arah komuniti ini di mana mereka memilih untuk menjadi siapa yang mereka mahu. Kerap kali persepsi orang ramai akan golongan transgender mula berkelakuan berbeza semasa kecil, mereka kerap dikatakan berkelakuan pelik kerana ibu bapa mereka mahu kanak-kanak perempuan, kerap kali

berpakaian seperti perempuan walaupun dilahirkan sebagai lelaki. Jadi, anak-anak lelaki ini akan membesar seperti wanita dan akhirnya memikirkan dirinya sebagai seorang gadis. Satu lagi perkara yang biasa diperkatakan adalah mereka (mak nyah) tidak mempunyai adik-beradik lelaki dan tidak mempunyai apa-apa peranan lelaki sebagai 'role model'. Hal ini sedikit sebanyak telah mempengaruhi kelakuan mereka sehingga membentuk sifat dan personaliti seorang perempuan (MOH, 2010).

Di Malaysia penyelidikan tentang sokongan sosial dalam kalangan transgender sangat kurang dan masyarakat setempat masih tidak mengetahui cabaran yang ditempuhi oleh mereka terutamanya penerimaan personaliti transgender oleh masyarakat kita. Hasil penyelidikan Teh & khartini (2000) turut merangkumi kehidupan mak yah di Malaysia yang menyentuh isu sokongan sosial yang diterima oleh mereka terutamanya orang yang paling terdekat dengan kehidupan mak nyah seperti ibu bapa, komuniti mak nyah dan masyarakat setempat. Hasil daripada penyelidikan tersebut, mendapati bahawa 71 peratus daripada responden menganggap diri mereka dalam kategori wanita. Manakala itu terdapat 6 peratus responden menganggap diri mereka sebagai seorang lelaki dan 23 peratus berpendapat bahawa mereka mempunyai dua jantina iaitu lelaki dan perempuan (Teh, 2002). Kajian tersebut jelas membuktikan bahawa golongan ini mempunyai naluri seorang wanita dalam kehidupan mereka. Dalam kajian yang sama yang dilakukan oleh Teh, menjelaskan bahawa daripada jumlah responden sebanyak 507, hampir 60 peratus responden mempunyai kawan-kawan yang juga mempunyai identiti sebagai seorang mak yah. Namun begitu daripada jumlah ini hanya 22 peratus responden mendapat sokongan emosional daripada kumpulan tersebut. Kebanyakan responden mak yah sering mendapat galakan dan sokongan moral bagi meneruskan kehidupan mereka sebagai mak nyah daripada kawan-kawan yang terdiri daripada golongan mak yah

mahu pun bukan daripada golongan mak nyah (57%). Hanya 40 peratus daripada mak yah mendapat sokongan emosi daripada kaum keluarga bagi meneruskan kehidupan sebagai seorang mak nyah (Teh, 2002). Pada masa yang sama, penyelidikan Teh juga mendapati bahawa 60 peratus daripada keluarga responden menyokong terhadap personaliti diri mereka sebagai seorang mak yah dan selebihnya tidak menyokong personaliti mereka dalam kehidupan seharian (Teh, 2002). Daripada hasil kajian tadi jelas menunjukkan bahawa sokongan daripada sistem sokongan sosial transgender sangat penting agar golongan ini tidak terus dipinggir akibat daripada perwatakan dan personaliti sebagai seorang mak yah. Sokongan sosial daripada orang yang terdekat dengan transgender seperti ibu bapa, adik-beradik, saudara-mara, rakan-rakan sangat penting agar perkembangan kehidupan mereka adalah ke arah bercorak positif yang boleh menggalakan kefungsiian sosial dalam mencapai kesejahteraan hidup mereka ini.

Pada tahun 1983 Persidangan Raja-Raja Malaysia memutuskan bahawa fatwa melarang operasi perubahan seks ke atas semua umat Islam tetapi pembedahan organ seks dibenarkan bagi kes hermaphrodites (Teh, 2002). Mak nyah yang beragama Islam dianggap melanggar rukun Islam dan mereka bukanlah entiti masyarakat Malaysia. Mereka harus di dakwa dalam Mahkamah Syariah kerana melanggar prinsip-prinsip dan rukun agama Islam. Mak nyah yang bukan umat Islam adalah dari bangsa Buddist, Kristian dan Hindu dibenarkan mengekalkan identiti sebagai seorang mak nyah termasuk membuat pembedahan seksual jika mereka mampu melakukannya. Ini adalah kerana tiada ketetapan agama seperti mana terdapat pada umat Islam yang melarang. Golongan transgender boleh di dakwa di bawah Kanun Keseksan Seksyen 377 di atas kesalahan jenayah seks oral dan hukuman termasuk penjara, denda dan sebat jika seseorang lelaki yang memakai pakaian perempuan

atau berlagak seperti perempuan atau sebaliknya di mana-mana tempat awam adalah bersalah atas suatu kesalahan dan boleh disabitkan dan dikenakan hukuman denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau penjara selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya sekali.

Kewujudan undang-undang ini sedikit sebanyak telah memberi kesan kepada program-program pencegahan penularan HIV dan mengubah tingkah laku berisiko tinggi dijangkiti HIV menjadi lebih sukar. Apabila golongan transgender di Malaysia sering mendapat tentangan daripada masyarakat setempat, situasi ini secara langsung melemahkan sistem sokongan sosial mereka. Akibat daripada situasi ini juga, kerap kali sistem sokongan sosial golongan transgender tidak dapat berfungsi dengan baik kerana penampilan mereka yang tidak mendapat sokongan daripada masyarakat setempat. Pada situasi ini, golongan transgender akan cuba mengasingkan diri mereka daripada masyarakat setempat dan ini akan menyukarkan pihak berkuasa untuk menyampaikan perkhidmatan dan program kesedaran HIV/AIDS kepada mereka. Senario ini sudah tentu akan meningkatkan kes HIV/AIDS dalam kalangan transgender dan akhirnya golongan ini tidak akan mencapai kesejahteraan hidup kerana kesihatan mereka telah terjejas sehingga mengganggu kehidupan seharian mereka ini.

Seterusnya permasalahan mengakses perkhidmatan kesihatan merupakan isu yang bukan sahaja menjejaskan kehidupan (PLHIV) dan orang-orang disekeliling mereka, malah mereka juga hadir sebagai halangan kepada pembangunan dan pelaksanaan pencegahan HIV, rawatan penjagaan dan program-program sokongan. Pada masa yang sama, wujud beberapa kajian yang sedia ada di mana wujud isu stigma dan diskriminasi dalam kalangan pekerja di beberapa klinik dan hospital terhadap golongan transgender tetap kekal sebagai satu isu tetapi kini terdapat

beberapa perubahan dalam isu ini semenjak dua dekad yang lalu. Beberapa hospital seperti Hospital Sungai Buluh, University Malaya Medical Centre (UMMC) mempunyai staf yang menyokong dan tidak memilih atau bersikap berat sebelah sama ada mereka mempunyai HIV atau bebas daripada jangkitan penyakit tersebut. PLHIV yang memerlukan rawatan kecenderungan untuk memihak kepada hospital-hospital dan kemudahan penjagaan kesihatan dan perkhidmatan lain yang lebih dekat dengan rumah pesakit. Kemudahan dan perkhidmatan sokongan yang disediakan untuk PLHIV jarang digunakan sepenuhnya kerana golongan PLHIV masih berhadapan dengan isu stigma dan diskriminasi daripada masyarakat kita (MOH, 2010). Senario ini telah menjadikan golongan transgender yang hidup dengan HIV berasa lebih takut untuk mengakses rawatan perubatan akibat daripada stigma dan diskriminasi daripada masyarakat kita.

Berdasarkan maklumat tentang permasalahan yang ditempuhi oleh golongan transgender dalam kehidupan seharian mereka, maka kajian ini ingin mengkaji tentang tahap kesedaran dan pengetahuan HIV/AIDS para responden yang menyentuh tingkah laku berisiko tinggi ke arah penularan HIV seperti tingkah laku seksual yang tidak selamat, terutamanya penggunaan kondom dalam kalangan responden. Ini kerana masih wujud sesetengah golongan transgender sangat berisiko tinggi ke arah transmisi HIV akibat daripada kurang pengetahuan dalam pencegahan penularan HIV terutamanya mereka tidak mengamalkan tingkah laku seksual secara selamat iaitu tanpa menggunakan kondom.

Pada masa yang sama, penyelidikan ini penting bagi melihat kefungsi sosial dari aspek sistem sokongan sosial dalam kalangan transgender. Di Malaysia penyelidikan tentang sokongan sosial dalam kalangan transgender sangat kurang dan masyarakat setempat masih tidak mengetahui cabaran yang ditempuhi oleh mereka

terutamanya penerimaan personaliti transgender oleh masyarakat kita. Apabila sesetengah daripada masyarakat sukar menerima golongan transgender maka tidak hairan golongan ini sering kali menghadapi isu stigma dan diskriminasi sehingga menjejaskan kefungsi sosial dalam kehidupan seharian mereka. Oleh itu penyelidikan ini penting bagi melihat kesan impak terhadap sistem sokongan sosial (mikro, meso dan makro) para responden terutamanya isu penerimaan identiti transgender daripada masyarakat setempat.

Kesukaran mengakses perkhidmatan kesihatan merupakan isu yang bukan sahaja menjejaskan kehidupan (PLHIV) dan orang-orang disekeliling mereka, malah mereka juga hadir sebagai satu halangan kepada pembangunan dan pelaksanaan pencegahan HIV, rawatan penjagaan dan program-program sokongan.

1.3 Persoalan Kajian

Di Malaysia masih wujud kekurangan maklumat mengenai cabaran sosial yang dihadapi oleh golongan transgender dalam kehidupan seharian mereka. Dalam penyelidikan ini, terdapat beberapa persoalan kajian bertujuan menerokai dan memahami cabaran sosial yang dihadapi dalam sistem sokongan sosial golongan ini seperti berikut:

1. Sejauh manakah tahap pengetahuan HIV/AIDS dalam kalangan golongan transgender.
2. Sejauh manakah golongan transgender terdedah dengan tingkah laku seksual tidak selamat.
3. Apakah jenis sokongan sosial yang diterima dalam sistem sokongan sosial (mikro, meso dan makro) dalam kalangan transgender.
4. Apakah bentuk cabaran yang dihadapi oleh golongan transgender dalam mengakses perkhidmatan kesihatan.

1.4 Objektif Kajian

Dalam penyelidikan ini, terdapat beberapa objektif yang telah dicapai oleh penyelidik. Objektif penyelidikan ini sangat penting kerana ia merupakan satu arah tuju sesebuah kajian bagi mencapai hasil kajian. Oleh itu, kajian yang telah dijalankan ini berdasarkan kepada objektif-objektif berikut :

1. Meneroka tahap pengetahuan HIV/AIDS dalam kalangan golongan transgender.
2. Meneroka tingkah laku seksual yang tidak selamat yang diamalkan oleh golongan transgender.
3. Menganalisis corak sokongan sosial yang diterima dalam sistem sokongan sosial (mikro, meso, makro) dalam kalangan transgender.
4. Menganalisis bentuk cabaran yang dihadapi oleh golongan transgender.
5. Mencadangkan intervensi dan perkhidmatan kerja sosial yang dapat meningkatkan kefungsiian sosial golongan transgender berhadapan dengan isu-isu HIV dan AIDS.

1.5 Kepentingan Kajian

Penyelidikan ini sangat berguna kepada negara kerana hasil penyelidikan ini boleh dijadikan sebagai sebuah bahan rujukan kepada Kementerian Kesihatan Malaysia dan Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dalam mengurangkan transmisi HIV/AIDS dan sekali gus meningkatkan kefungsiian sosial ke arah mencapai kesejahteraan hidup dalam kalangan transgender di negara ini. Melalui penyelidikan ini, pihak kerajaan dan masyarakat setempat dapat memahami psikososial golongan belia transgender dalam meneruskan kehidupan dengan berhadapan dengan pelbagai cabaran, termasuklah isu stigma dan diskriminasi ke atas golongan ini.

Diharapkan hasil penemuan penyelidikan ini dapat membantu pihak kerajaan dan NGO memantapkan lagi program kesedaran HIV/AIDS kepada golongan ini, terutamanya menggalakkan golongan ini melakukan ujian *voluntarily counseling test* (VCT) yang merupakan salah satu cara mengurangkan penularan HIV/AIDS dalam golongan ini.

Penyelidikan ini juga dilihat penting dalam usaha pihak kerajaan dan swasta menyediakan perkhidmatan sosial kepada golongan belia transgender di Malaysia dalam menjaga kebajikan sosial mereka ini. Sistem sokongan sosial yang dimainkan oleh pihak kerajaan, swasta dan NGO sangat penting dalam meningkatkan kesejahteraan hidup golongan belia transgender yang hidup dengan HIV/AIDS di Malaysia. Oleh itu hasil penemuan penyelidikan ini boleh dijadikan sebagai salah satu bahan rujukan dalam menyediakan perkhidmatan sosial yang terbaik mengikut kesesuaian golongan belia transgender yang hidup dengan HIV/AIDS agar mereka tidak disisihkan dalam Dasar Sosial Negara.

Pada masa yang sama, penyelidikan ini boleh menyumbang terhadap Plan Strategik Kebangsaan HIV/AIDS 2010-2015 dalam menyediakan maklumat tambahan tentang golongan belia transgender yang hidup dengan HIV/AIDS yang mungkin mengalami kesukaran mendapatkan informasi dan perkhidmatan kesihatan dalam usaha mencegah penularan HIV/AIDS di negara kita. Penemuan kaedah intervensi yang bersesuaian dengan golongan transgender yang hidup dengan HIV/AIDS dalam penyelidikan ini boleh diaplikasi oleh pihak kerajaan, swasta dan NGO dalam membantu meningkatkan kefungsi sosial agar populasi ini dalam mencapai kesejahteraan hidup. Tambahan pula, penyelidikan ini sangat berguna kepada para pekerja sosial di Malaysia untuk mengetahui dengan lebih mendalam

aspek psikososial yang dialami oleh golongan transgender dan seterusnya dapat memberikan intervensi yang lebih efektif kepada golongan ini.

BAB 2

SOROTAN KARYA

2.0 Pengenalan

Dalam bab ini, penyelidikan akan menerangkan tentang beberapa istilah yang sering kali digunakan bagi menggambarkan golongan transgender mengikut kebudayaan sesebuah negara. Pada masa yang sama, bab sorotan karya ini akan mengupas tentang tahap pengetahuan HIV/AIDS dan corak tingkah yang berisiko tinggi ke arah penularan HIV dalam kalangan golongan transgender di sekitar beberapa negara dan negara malaysia. Pada masa yang sama, penyelidik ingin membincangkan tentang isu stigma dan diskriminasi yang sering kali dihadapi oleh golongan ini akibat daripada identiti gender mereka yang sering kali di tolak oleh masyarakat sekeliling. Selain itu bab ini juga akan sedikit sebanyak akan membincangkan tentang cabaran yang ditempuhi oleh golongan transgender dari aspek sistem sokongan sosial yang sedikit sebanyak telah menjejaskan kefungsiian sosial sehingga gagal mencapai kesejahteraan hidup.

Sementara itu, bab ke-2 ini juga akan mengupas sedikit sebanyak tentang kerangka teoretikal di mana bagi melihat masalah yang dihadapi dalam kehidupan golongan transgender secara menyeluruh dengan menggunakan beberapa teori dan model. Kerangka teoretikal ini pada masa yang sama sangat penting bagi merangkan corak pertolongan yang yang boleh disalurkan kepada golongan transgender bagi memperkasakan kehidupan mereka agar dapat mengelak penularan HIV/AIDS daripada merebak dalam golongan marginal ini.

2.1 Istilah Transgender

Transgender merupakan satu terma yang digunakan untuk menggambarkan identiti gender, ekspresi seksual atau perbezaan tingkah laku jantina daripada asal kelahiran jantina sejak mereka dilahirkan. Sebagai contohnya, walaupun pada mulanya mereka dilahirkan sebagai seorang lelaki atau wanita, pada suatu peringkat dalam kehidupan, mereka secara perlahan-lahan akan mengubah tingkah laku jantina mereka yang bertentangan dengan jantina asal. Identiti jantina juga berada di bawah kategori ini termasuklah transgender woman (wanita transgender), transgender men (lelaki transgender), male-to-female (MTF) iaitu seorang lelaki kepada wanita, female-to-male (FTM) iaitu seorang wanita kepada lelaki, transsexual (transeksual), transvestite (wadam), drag queen/king dan sebagainya. Manakala itu, terdapat juga beberapa transgender mencari transformasi fizikal melalui penggunaan hormon, pembedahan seksual, kosmetik dan sebagainya digunakan memuaskan jantina lelaki atau gender feminin melalui tingkah laku atau pelampiran sendiri. Sebagai contoh dengan berpakaian seperti seorang lelaki atau perempuan akan memakai pakaian gender yang bertentangan dengan gender asal mereka bagi memuaskan hati dan naluri gender baru mereka (Mottet & Tanis, 2008).

2.2 Tokoh-Tokoh Perintis Dalam Bidang Transgender

Dalam kes homoseksual, kajian perubahan transgenderism telah bermula pada abad ke-19. Sejak abad ke-19 sehingga sekarang masih wujud perbezaan pendapat apabila membicarakan tentang isu antara homoseksual dan penampilan transgender adalah perkara biasa. Pada tahun 1886, Krafft-Ebing merupakan antara orang pertama yang mengkaji isu transgender dengan mengambil kira isu transgenderism ini yang boleh dikaji dari aspek bidang Psikopatologi. Hasil kerja beliau yang pertama adalah dengan mendokumentasikan kedua-dua kes dysphoria gender dan individu

yang mempunyai identiti gender berbeza daripada jantina seksual semulajadi ketika mereka lahir di muka bumi.

Pada tahun 1923, Hirschfeld telah diiktiraf sebagai orang pertama untuk membezakan naluri golongan homoseksual yang mempunyai rakan kongsi yang mempunyai jantina seks yang sama seks) daripada golongan transeksual yang ingin hidup sebagai jantina yang berbeza dengan jantina asal pada kelahiran. Menjelang 1920-an, para pakar perubatan di Eropah telah memulakan eksperimen dengan pembedahan perubahan jantina seks atau *sex reassignment surgery (SRS)*. Namun begitu, pembedahan perubahan jantina seks (SRS) mula menarik perhatian masyarakat dunia pada George Jorgensen telah pergi ke negara Denmark sebagai seorang yang lelaki yang mempunyai fizikal jantina lelaki dan pada tahun 1952 beliau telah kembali negara asal di Amerika Syarikat sebagai seorang transgender wanita dengan melakukan pembedahan perubahan jantina seks daripada seorang lelaki kepada seorang wanita bagi memenuhi kehendak identiti gender dan orientasi seksual beliau. Pada masa yang sama beliau juga telah menukar nama dari George Jorgensen kepada nama seorang wanita iaitu Christine Jorgensen bagi memenuhi identiti gender dan ekspresi gender (Jorgensen, 1967). Daripada kes George Jorgensen ini maka para psikiatrik dan pegawai perubatan pada zaman tersebut mula mempunyai kesedaran dari aspek saintifik apabila berhadapan dengan isu ini dan konsep identiti gender mula diperkenalkan kepada masyarakat dunia berhubung dengan individu yang ingin bertukar identiti gender memandangkan sudah wujud banyak kes serupa dalam masyarakat tempat pada zaman tersebut (Stoller, 1985).